

PUBLICATIES

Normtijden

Begin 2009 verscheen de cd-rom DACE Normtijden. De cd-rom biedt normtijden voor tal van activiteiten in de industriebouw. Voor steigerwerk, isolatie, E/I, leidingwerk en schilderwerk worden de normtijden zeer gedetailleerd gepresenteerd en toegelicht. Contractpartijen die de DACE Normtijden gebruiken, zullen daarmee sneller dan gebruikelijk tot overeenstemming komen. Alle teksten en tabellen op de cd-rom zijn in het Nederlands en in het Engels aanwezig.

DACE Prijzenboekje

In november 2009 is de 27e editie van het DACE Prijzenboek verschenen.

Website

De website werd up to date gehouden. De digitale DACE-kennisbank werd verder uitgebouwd. Ook werd het register van Value Management Specialists geplaatst en is een Expert Finder opgenomen.

Bulletin

In 2009 kwam het Bulletin driemaal uit met een oplage van 800 stuks. Redactie, vormgeving en productie werden gerealiseerd in samenwerking met communicatie-adviseur Wim Schoevers van Saffier Public Relations te Leidschendam.

DIRECTIE EN BUREAU

De directie werd gevoerd door dr. Jaap de Kleijn. Secretariële en financieel-administratieve diensten, web-hosting en ruimtelijke ondersteuning werden geleverd door MOS te Nijkerk. Het MOS-team bestond uit de secretaresse Hester Schimmel en de boekhouder Keith Wilson.

NAP

DACE is gelieerd aan de Stichting NAP. Statutair nemen de bedrijven deel aan beide stichtingen.

DEELNEMERS

In 2009 meldden 4 bedrijven en 19 personen zich aan als deelnemer van de Stichting DACE. Daarnaast trokken 11 bedrijven zich als deelnemer terug. Op 31 december 2009 bedroeg het aantal individuele deelnemers 66. De deelnemende bedrijven op 31 december 2009 waren:

ABB Benelux
Advitec
AIB Vincotte
Aker Solutions
Akos Engineering
AkzoNobel
Ankoné Consulting
Aquilex Welding Services
ARCADIS
ARDEE engineering & detachering
AVEBE
Ballast Nedom
BAM Civiel Zuidwest
BAM Leidingen & Industrie
Bluewater
Brink Groep
Bronswerk Heat Transfer
C-commit
CB&I Lummus
CEA Systems
Cegelec
Christ Holland
Cofely Nederland
Cofely Oil & Gas
Continental Engineers
Corus Staal
Cost Engineering Consultancy
Croon Elektrotechniek
Deerns raadgevende ingenieurs
Delft Engineering Services
DHV
Dow Benelux
DSM
Duiker Combustion Engineers
Dukers & De Cock Cost Consult
ECN
Elektravon Holding
Emmtec Services
Energie Consult Holland
E.ON Benelux Generation
Essent
Esso
Fabricom
Georg Fischer
Fluor
Gasunie
Geurts Technisch Adviseurs
GEA Grenco
Grontmij Infrastructuur & Milieu
Grontmij Nederland
Harsveld Apparatenbouw
Heineken
Hertel Services Nederland
Hollandia
Hollandia Systems
Honeywell
Howden Service
Ingenieursbureau Amsterdam
ICEC.nl - Independent Cost Engineering Consultancy
Intergraph Benelux

Inventheon
Iv-Industrie
Jacobs
J. de Jonge Flowsystems
KEMA
KH-Engineering
Kiwa Certificatie & Keuringen
Klip Engineering Pijpleidingen Montage
Apparatenbouw
Kooiman Apparatenbouw
Krohne Altometer
Lloyd's Register
Mercon Steel Structures
MH-Poly Consultants & Engineers
Mourik Services
Movares
NAM
NEM
Nuclear Research & Consultancy Group
Oostendorp Apparatenbouw
Peritas Bouwkosten Adviseurs
PQ Silicas
PRC
ProRail
Quercus Technical Services
Quester Park* Strategy Consultants
Rijkswaterstaat
Royal Haskoning
RPS Advies
Applus RTD
Schelde Exotech
Shell
Siemens
Solvay Pharmaceuticals
SPIE Controlec Engineering
SPIE Construction Services
SRI, Spec.Roestvrijstaal Ind.
Star Group
Stork Industry Services
Suiker Unie
T-GRADIN
TCPM Ingenieurs en adviseurs
Team Terminal
Tebodin
Technip Benelux
Technip-EPG
TNO Industrie en Techniek
Van Tongeren Kennemer
TMS Middelburg
Troostwijk Taxaties
TU Delft
Universiteit Twente
Unilever
Vermeer Eemhaven
Visser & Smit Hanab
VOMI
Vopak
Vos Industrial Group
VSL
Wavin KLS
Ingenieursbureau Wolter & Dros

Dutch Association of
Cost Engineers ICEC member

Jaarverslag

Kostenadviseur (CE) als
spil in het project- en bedrijfsproces

DACE is het netwerk en kenniscentrum voor Cost Engineers en Value Engineers in Nederland. CE's zijn professionals die als intern adviseur binnen een project of binnen een onderneming een cruciale rol spelen door de kosten van investeringsbeslissingen helder te definiëren ten behoeve van project-managers en bestuurders. Maar ook de batenkant van investeringsbeslissingen heeft de aandacht van DACE en niet alleen in onze SIG Value Management. Integrale kosten/baten-afwegingen worden immers ook gemaakt in de analyses van Life Cycle Cost of van Total Cost of Ownership.

Deze onderwerpen kwamen aan de orde tijdens onze contactbijeenkomst afgelopen maart. Die overlap tussen cost engineering en value engineering bleek ook bij de behandeling van het thema Duurzaamheid tijdens de bijeenkomst van september. Met name aan de hand van voorbeelden uit de woningbouw werd getoond dat de analyse van kosten en waarden niet in separate werkprocessen kan worden gemaakt. Praktische voorbeelden werden getoond van de raming van ecokosten (naast bouwkosten) en duidelijk werd dat die alleen beoordeeld kunnen worden in termen van de verhouding Ecocost/Value (EV Ratio). In het maatschappelijk verantwoorde ondernemingsklimaat van de 21e eeuw is waarde niet alleen

de prestatie in termen van (exploitatie-) opbrengst, maar ook de prestatie in termen van behoud, namelijk van natuur, energie en grondstoffen. Dergelijke ontwikkelingen vereisen dat de cost- en value engineers zich blijven verbreden en aansluiting zoeken én houden met de ontwikkelingen in project-management, zijnde het voornaamste raakvlak van ons beroep.

De samenwerking tussen DACE en NVBK (vooral actief in de woning- en utiliteitsbouw) beoogt verbreding en heeft eind 2009 weer nieuwe impulsen gekregen. Naast het jaarlijkse gezamenlijke seminar zijn nog drie samenwerkingsprojecten gedefinieerd om in 2010 te starten, n.l. het ontwikkelen van een modulaire en brede beroepsopleiding voor kostenadviseurs en de mogelijke lancering van een gezamenlijk vakblad en van een gezamenlijke webbased kennisbank. Aldus willen we kennis en ervaring in het analyseren van kosten, risico's en opbrengsten uitwisselen tussen de Procesindustrie, de GWW en de Bouw.

Deze wens om kennis uit te wisselen over de grenzen van de industrieën heen bestaat ook bij ISPA, de International Society of Parametric Analysts. ISPA heeft in haar achterban onder andere een groot aantal kostenanalisten in de luchtvaart- en defensie-industrie in de Benelux en heeft in 2009 contact gezocht met DACE. Parametrische analisten concentreren zich op de "cost drivers" die bepalend zijn voor de ramingen in vroege projectfasen. Zij bouwen hun kostenmodellen ondermeer met behulp van regressie-analyse van historische data.

Binnen DACE zelf is in 2009 voortgang gemaakt om jongere collega's te helpen. De kennisbank is verbeterd en onze website is uitgebreid met een "expert finder", een poging om voor de juniors het aanboren van de kennis en ervaring die beschikbaar is bij de

seniors te vergemakkelijken. De werkgroep DANGER (DACE Next Generation) heeft het bestuur in 2009 waardevolle waarnemingen gepresenteerd die hun invloed zullen hebben op ons programma in het komende jaar. Ook de verjonging van het DACE-bestuur heeft voortgang gemaakt door het toetreden van Barend Smet en Timme Hendriksen.

Onze cd-rom Labour Norms, uitgebracht begin 2009, is een groot succes. Ook buiten Nederland blijkt onze verzameling normtijden in een grote behoefte te voorzien, onder andere aan de Amerikaanse Gulf Coast en in Rusland. Op uitnodiging heeft DACE de database gepresenteerd tijdens een cost engineering congres in Omsk. Gesterkt door de grote belangstelling is de DACE-werkgroep gestart met de uitbreiding van het aantal vakdisciplines/werksoorten in de database.

Discussies over de kosten (en waarden) van investeringsprojecten gaan meestal over de kosten die niet voorzien waren in de raming. Dat geldt niet alleen voor investeringen in de Noord/Zuidlijn of in nieuwe chemische complexen. Het behoort dus tot de opdracht aan de kostenadviseur om richting de beslissers helder te communiceren hoe in de raming of de prognose omgegaan wordt met onzekerheden en risico's. Ook op dit vlak kunnen cost engineers in de diverse bedrijfstakken veel van elkaar leren. In 2009 is binnen DACE het fundament gelegd voor een in het komende jaar te starten projectgroep die "recommended practices" op dit gebied gaat verzamelen en uitdragen. Ik nodig u als DACE-deelnemer van harte uit ook op dit onderwerp uw kennis en energie bij DACE te brengen en te halen. Ik hoop dat het lezen van dit jaarverslag 2009 u inspireert op de vele aspecten die het analyseren van kosten en waarden kent en u zal aanzetten om daar in 2010 intensiever aandacht aan te besteden.

ir. Arno H. Rol, voorzitter

Colofon

Jaarverslag 2009
Bureau DACE
Postbus 1058
3860 BB Nijkerk

Tel. 033-2473455
Fax 033-2460470
E-mail info@dace.nl
Website www.dace.nl

BESTUUR per 31 DECEMBER 2009

Ir. A.H. Rol (Movares)	voorzitter
Ir. A.M. van der Velden (Tebodin)	secretaris/penningmeester
G.J. Filé (DHV)	SIG GWW
Ir. T.R. Hendriksen (ProRail)	SIG VM
R. van Hoeve (Fabricom Suez)	SIG CEPI
M. Slingerland (Pareto Cost Consultancy)	Opleidingen
Drs. B.A.W. Smet (Redsalt)	Communicatie

BESTUUR

Drs. Barend Smet (Redsalt) trad aan als bestuurslid met het aandachtsgebied Communicatie.

Ir. Albert van der Werf (links op de foto) trad af als bestuurslid. Hij heeft zich acht jaar ingezet als bestuurslid en als voorzitter van de Special Interest Group Value Management. Voor zijn verdiensten ontving hij de DACE-legpenning. Zijn opvolger als bestuurslid en als voorzitter van de SIG Value Management is ir. Timme Hendriksen (ProRail).

Het bestuur vergaderde in 2009 acht maal. Veel bestuursaandacht ging uit naar de samenwerking met NVBK en ISPA, de communicatiestrategie, opleidingen en e-dace.

CONTACTBIJeenKOMSTEN

Er waren in 2009 drie contactbijeenkomsten. Deze bijeenkomsten startten met afzonderlijke vergaderingen van de Special Interest Groups, waarna in een voltallige zitting een actueel thema door diverse sprekers werd ingeleid. De contactbijeenkomsten werden afgesloten met een borrel.

12 maart 2009

Life Cycle Costing / Total Cost of Ownership

Duurzaam ondernemen door focus op LCC - Martin Bunnik, Fluor

LCC, TCO en PBL, drie handen op één buik? - Vincent Weinschenk, Districon Management Consultants

LCC/TCO in de praktijk - Peter van Gestel, Delta Pi

17 september 2009 (in samenwerking met NVBK)

Kosten en Waarde van Duurzaamheid

met bijdragen van mevrouw M. van Dalen (Tebodin), dr. C. Cronenberg (DHV),

R. Berghuijs (ISPA), ir. J. Vögtlander (TU Delft) en ir. T. de Jonge (Winket).

4 november 2009

Seminar Value Management: 'Van Crisis naar Kans'

met bijdragen van ir. P.E.M. Buck (Prorail), ir. L.C.M.M. van Geffen (Intueri), ir. T.R.

Hendriksen (ProRail), W. Hoogduijn (Jacobs), H.Ch.A. Korten (CFS), ir. A.R. Loeve (PRC),

drs. G. Pruijsen (Target Costing), ir. K. Schmitz (Prorail), A. Ramdien (Rijkswaterstaat),

ir. J. Verschuijten (Drive to Quality) en dr. F. Willems (Flow-Way).

NEDERLANDSE VERENIGING VAN BOUWKOSTENDESKUNDIGEN (NVBK)

In 2009 heeft het bestuur tweemaal vergaderd met het bestuur van de NVBK om de samenwerkingsovereenkomst tussen de twee organisaties met concrete activiteiten te realiseren. Het gezamenlijke seminar "Kosten en Waarde van Duurzaamheid" op 17 september was daarvan een geslaagd voorbeeld.

Er werd overeengekomen dat de samenwerking in 2010 gerealiseerd zal worden in vier gezamenlijke projecten:

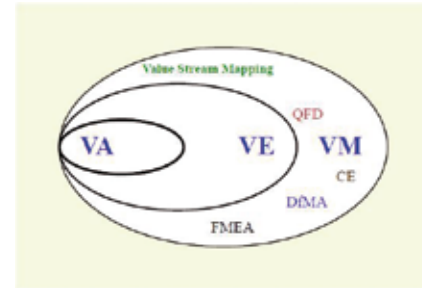
- een DACE-NVBK seminar;
- de ontwikkeling van een modulaire opleiding tot CCE en kostendeskundige /-adviseur Bouw en Infra;
- een haalbaarheidsstudie naar een vakblad Kosten en Waarde;
- de ontwikkeling van een gezamenlijke kennisbank op internet.

SPECIAL INTEREST GROUPS

Value Management (VM)

In 2009 werd op 4 november door de SIG Value Management (VM) het eendaagse Value Management seminar "Van Crisis naar Kans" gehouden. Het seminar bood een gevarieerd programma, bestaande uit acht presentaties van vakmensen uit verschillende sectoren. Parallel aan de presentaties werden workshops gehouden. Het seminar telde ongeveer 80 deelnemers en werd, volgens de uitgevoerde evaluatie, zeer positief ontvangen.

Daarnaast werd onder grote belangstelling weer een certificeringcursus gehouden. De cursus startte met een eendaagse "face-to-face-inleiding die vervolgd kon worden door "distance learning"-sessies via internet. Net als in 2008 geeft deze combinatie zowel toegang tot verdere Europees erkende opleidingen alsook recht op een certificaat

van SAVE International. Twaalf deelnemers zijn geslaagd; zij hebben het certificaat Associated Value Specialist ontvangen. Vijf andere deelnemers doen het examen in 2010. Naast de gebruikelijke SIG-bijeenkomsten werd er een laagdrempelige bijeenkomst georganiseerd bij Philips Healthcare. De laagdrempelige bijeenkomsten worden ingezet ter promotie van de SIG. Ook niet-DACE-deelnemers kunnen hieraan deelnemen. Daarnaast bieden ze voor nieuwe Value Engineers een prima mogelijkheid om te oefenen en met elkaar te overleggen.

Per 1 oktober heeft Albert van der Werf het voorzitterschap van de SIG VM overgedragen aan Timme Hendriksen. De SIG is Albert zeer dankbaar voor zijn jarenlange toewijding en inzet. Onder zijn leiding heeft de SIG een aantal belangrijke stappen genomen in het verder verspreiden van het VM-gedachtegoed, waaronder het opzetten van de certificeringcursus Value Management en het organiseren van een aantal succesvolle seminars.

Cost Engineering Process Industry (CEPI)

Het jaar 2009 liet groei en verjonging zien.

Er traden zes nieuwe leden toe.

Er zijn drie vergaderingen gehouden,

deze vielen alle samen met de

DACE-contactbijeenkomsten.

De werkgroep DACE Normtijden heeft versie

1 [hoofdstukken: algemeen, leidingwerk,

stellingen, E & I, schilderwerk en isolatie] afgerond en de cd-rom is in februari 2009 gepubliceerd. De informatie op de cd-rom DACE Normtijden is in het Nederlands en in het Engels raadpleegbaar. Er is internationale belangstelling voor deze uitgave.

De werkgroep CTR is van start gegaan nadat een plan van aanpak en tijdschema werd vastgesteld.

Grond-, Weg- en Waterbouw (GWW)

In 2009 werd een plan van aanpak opgesteld om een werkgroep "afprijzen kwalitatieve criteria" te starten. Bij het gunnen van werken op basis van economisch meest voordelige inschrijving is er behoefte om de vaak zachte criteria toch te objectiveren. De werkgroep zal in 2010 starten. De SIG GWW is een van de initiatiefnemers om te komen tot een werkveld overstijgende projectgroep, waarin het rekenen met onzekerheden en risico's centraal staat. Eind 2009 zijn de goede ideeën verzameld. In 2010 zal de projectgroep worden samengesteld en worden gevraagd om met een advies te komen.

In de SIG GWW werd een discussie gestart hoe de kostendeskundige optimaal waarde kan toevoegen in de keten van projecten in de breedste zin van het woord. Hoe werkt de kostendeskundige het beste samen met de financiële en technische specialisten? Door de aanpalende vakgebieden te kennen en daar proactief mee om te gaan! Deze aanzet tot kennisontwikkeling zal in 2009 nader worden ingevuld.

De SIG GWW zoekt kostendeskundigen, kostenmanagers en cost engineers die willen participeren in het netwerk en bereid zijn om kennis te delen. Met name is versterking van aannemerszijde gewenst.

OPLEIDINGEN

Onder auspiciën van DACE werd aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen de tweejarige opleiding Cost Engineering voortgezet. In september ving het tweede jaar aan voor 16 cursisten.

In maart/april werd de zevendaagse cursus Introductie Cost Engineering gegeven onder leiding van Ko des Bouvrie. De lessen werden gegeven in conferentiehôtel De Drienerburgh bij de Universiteit Twente. 21 deelnemers ontvingen een certificaat (foto).

De SIG Value Management organiseerde tweemaal de cursus "Inleiding en Distance Learning Value Management". Hieraan hebben 20 cursisten deelgenomen. De Value Management Specialisten zijn opgenomen in het register dat op de website van DACE kan worden geraadpleegd.

CERTIFICERING

De registratie van gecertificeerde beroeps-beoefenaars is van groot belang voor de kwaliteitsborging in het kostenmanagement.

Certified Cost Engineer (CCE)

Op 31 december 2009 bevatte het CCE-register 50 Certified Cost Engineers. Het register van gecertificeerde beroeps-beoefenaars is op de website te raadplegen.

Associate Value Specialist (AVS) en Certified Value Specialist (CVS)

Op 31 december 2009 bevatte het VM-register 29 Associate Value Specialists en één Certified Value Specialist.

INTERNATIONAL COST ENGINEERING COUNCIL

DACE is aangesloten bij ICEC en maakt zo deel uit van de wereldgemeenschap van Cost Engineers. Het DACE-bestuurslid R. van Hoeve was Assistant Secretary Region 2 (Europa en het Nabije Oosten).